

LEXNOVA NYHETER

Varnad överläkare får skadestånd efter påstådda kränkningar

Publicerad
15 FEB 2023

En överläkare som varnats av Sahlgrenska Universitetssjukhuset för kränkningar mot en kollega tilldöms 20 000 kronor i skadestånd i tingsrätten i det första fallet i sitt slag. En utredning av en psykolog och uppgifter från den aktuella kollegan räcker inte som bevisning för anklagelserna.

Mannen har tidigare varit anställd som överläkare på thoraxkirurgkliniken på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Han började arbeta hos Västra Götalandsregionen den 5 november 2007 och har efter det att talan väcktes sagt upp sig och lämnat sin anställning.

Genom sitt medlemskap i arbetsgivarorganisationen Sveriges Kommuner och Regioner var regionen under mannens anställning bunden av kollektivavtalet AB 20. Enligt 11 § i kollektivavtalet kan en arbetstagare, som gjort sig skyldig till fel eller försummelse, meddelas disciplinpåföljd i form av en skriftlig varning. Aktuell bestämmelse i AB har följande lydelse:

”§ 11 Disciplinpåföljd

Mom. 1 En arbetstagare som i arbetet gjort sig skyldig till fel eller försummelse kan meddelas disciplinpåföljd i form av skriftlig varning. Disciplinpåföljd får dock inte meddelas en arbetstagare för att arbetstagaren har deltagit i strejk eller jämförlig stridsåtgärd”.

Innan en varning utfärdas ska en grundlig utredning genomföras för att säkerställa att alla relevanta omständigheter blir klarlagda.

Efter anmälan från en av mannens kolleger på Sahlgrenska och senare utredning genom "Hälsan och Arbetslivet" har regionen, den 28 september 2021, tilldelat överläkaren en disciplinpåföljd i form av en skriftlig varning. De angivna skälen för varningen är att överläkaren påstås ha utsatt sin kollega för kränkningar, sexuella anspelningar samt hotfullt beteende.

Överläkaren begärde att tingsrätten ska förpliktiga Västra Götalandsregionen att till honom betala allmänt skadestånd om 30 000 kronor jämte ränta. Överläkaren hävdar att han inte har kränkt kollegan. Han har inte heller utsatt henne för sexuella anspelningar eller uppträtt hotfullt gentemot henne. Det saknas därför grund för den meddelade disciplinpåföljden vilken således har meddelats i strid med kollektivavtalet.

Utredningens slutsats baseras, påpekar läkaren, på kollegans egna uppgifter, samt i huvudsak andrahandsuppgifter baserade på Karin Bengtssons uppgifter. Därtill lyfter utredningen ett tillfälle där mannen påstås kommentera kollegans sexuella läggning. Det råder dock delade meningar om vad som har sagts vid det aktuella tillfället. Överläkaren är av uppfattningen att han aldrig har utsatt vare sig kvinnan eller någon annan på arbetsplatsen för någon kränkande särbehandling. Mot bakgrund av den utredning som finns har regionen inte styrkt att överläkaren har begått fel eller försummelse i arbetet på ett sätt som grundar en skriftlig varning enligt kollektivavtalet.

Regionen hänvisar till en medarbetarenkät som genomfördes 2019 där det framkom att medarbetare på verksamhetsområde Thorax upplevde att det förekom sexuella trakasserier. Medarbetarna uppmanades därför av verksamhetschefen att höra av sig med mer information. Flera medarbetare har därefter, oberoende av varandra, påtalat för verksamhetschefen att de uppfattat att överläkaren systematiskt missbrukat rollen som studierektor för att komma nära och inleda relationer med nya medarbetare.

Den 12 april 2021 lämnade en medarbetare en anmälan om kränkande särbehandling till verksamhetschefen. Anmälan rörde händelser som inträffat 2020 och 2021. I anledning härav beslutade arbetsgivaren att låta en extern konsult utreda anmälan. Uppdraget lämnades till företagshälsovården och rapporten överlämnades till arbetsgivaren i juni 2021.

Utredningen genomfördes av en legitimerad psykolog. Slutsatsen i utredningen var att överläkaren utsatt medarbetaren för kränkningar, sexuella anspelningar om homosexualitet samt hotfullt beteende vid ett antal tillfällen sedan 2017 och att, då det skett vid upprepande antal tillfällen och under längre tid fick anses som allvarligt. I den sammanfattande bedömningen anges också att det inte är någon tvekan om att det beteende som överläkaren haft uppenbarligen har skapat ett dåligt mående, minskat självförtroende och psykiskt lidande hos medarbetaren samt att det förekommit kränkande särbehandling i arbetsmiljölagens mening.

Göteborgs tingsrätt, som här prövar det första renodlade fallet rörande allmänt skadestånd för varning, inleder med att konstatera att det finns förutsättningar för rätten att göra en överprövning av varningar likt den som det nu är fråga om. Därtill finns det stöd för överläkarens påstående att en obefogad varning principiellt kan leda till skadestånd, jämför Arbetsdomstolens dom AD 2002 nr 18. Vidare är det ostridigt mellan parterna att det är VGR som har bevisbördan för att det funnits stöd för att meddela den aktuella varningen.

Enligt tingsrätten har det inte framkommit något särskilt som gett tingsrätten anledning att ifrågasätta de uppgifter som överläkaren, under straffansvar, har lämnat.

Samtidigt kan det, som ofta är fallet när det rör påståenden om en persons eget olämpliga eller felaktiga beteende, finnas skäl att se med viss försiktighet på den personens egna uppgifter om sitt agerande. Enligt tingsrätten har överläkarens vittnesmål, trots detta, ett relativt högt bevisvärde.

De uppgifter som psykologen har lämnat rör hur den utredning som han har genomfört har gått till. Detta gäller såväl utredningen på en mer generell metodologisk nivå som i detalj rörande vilka personer han hört och hur han kommit fram till sina slutsatser. Tingsrätten anser att det saknas all anledning att

ifrågasätta de uppgifter som psykologen har lämnat under ed. Inte heller ifrågasätter tingsrätten det sätt på vilket han har genomfört den aktuella utredningen eller de metoder och de riktlinjer han följt.

Den avgörande frågan är om psykologens utsaga och skriftliga bedömning är tillräckligt stark bevisning för att det funnit grund för den varning som regionen meddelade överläkaren. Psykologen har i den del det rör hans slutsatser redogjort för att det rört sig om en sammanvägning av de utsagor som han tagit del av. Det rör sig om utsagor från anmälaren, från den anmälda överläkaren och från ytterligare fem medarbetare varav en hörts på begäran av överläkaren. Enligt psykologen har det inte funnits några mer konkreta bevis tillgängliga i form av bilder SMS eller liknande.

Enligt tingsrätten rör det sig i samtliga de händelser som påstås om att ord står mot ord, att uppgifterna som lämnats är andrahandsuppgifter eller att det är fråga om uppgifter om mer allmän art. Tingsrätten ifrågasätter inte kollegans upplevelse såsom hon beskrivit den i sin anmälan eller för psykologen. Vid tingsrättens bedömning blir dock dessa uppgifter, liksom psykologens rapport och slutsatser en form av andrahandsuppgifter.

En utredning likt den som psykologen genomfört uppfyller i de flesta fall helt säkert sitt syfte. Enligt tingsrättens bedömning är dock utredningen, jämte utredarens egen utsaga, i detta fall dock inte tillräcklig som ensamt underlag för att bevisa det riktiga i den varning som denna utredning har lett till. Enligt tingsrätten är bevisvärdet av dessa samlade uppgifter lägre än de uppgifter och förklaringar som överläkaren har lämnat vid huvudförhandlingen. Sammanfattningsvis anser tingsrätten att regionen inte har visat att överläkaren har begått fel eller försummelse i arbetet på ett sätt som grundar en skriftlig varning enligt kollektivavtalet.

Enligt tingsrätten finns det inte någon etablerad praxis rörande storleken på det allmänna skadeståndet vid varningar likt denna. Tingsrättens bedömning är att 20 000 kronor är ett skäligt skadestånd.

Västra Götalandsregionen ska ersätta överläkaren för dennes rättegångskostnader med 202 800 kronor.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Skadeståndsrätt](#), [Hälso- och sjukvårdsrätt](#), [Övrig arbetsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skraddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter